

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๕๓

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ กรณีนายมะสุเซ็น มะสุยี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

พยานหลักฐานตามคำร้องของผู้ร้องได้ความว่า นายมะสุเซ็น มะสุยี ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๒๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๐ และดำรงตำแหน่งเรื่อยมาจนมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ จึงต้องถือว่า นายมะสุเซ็น มะสุยี เข้ารับตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พร้อม พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้ง ดังนั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ นายมะสุเซ็น มะสุยี จึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนี้

- (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง คือ ภายในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
- (๒) ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง คือ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐
- (๓) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี คือ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

พิจารณาแล้วได้ความว่า นายมะสุเซ็น มะสุยี ผู้ถูกร้องมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนราธิวาส มีหลักฐานปรากฏว่าได้ส่งเอกสารต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งพ้นกำหนดเวลาสามสิบวันในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แล้ว แต่เอกสารดังกล่าวทางคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้รับ การยื่นเอกสารในครั้งนี้มีปัญหาโต้แย้งกันระหว่าง นายมะสุเซ็น มะสุยี ผู้ถูกร้อง กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง โดยผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ส่งให้ผู้ร้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้ร้องก็อ้างว่าได้รับแล้ว แต่ไม่ทราบว่าเป็นเอกสาร

ที่ต้องการหรือไม่ เพราะเอกสารค้นหาไม่พบทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินของผู้ถูกร้องได้ ผู้ร้องจึงขอให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารมาให้อีกครั้งหนึ่ง

เห็นว่าการส่งเอกสารในกรณีเข้ารับตำแหน่งใหม่แม้จะถือว่าส่งเมื่อพ้นกำหนดในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แล้ว แต่ทั้งสองฝ่ายยังมีข้อโต้แย้งกันอยู่ จึงไม่อาจฟังเป็นยุติได้ว่าผู้ถูกร้องมีเจตนาจงใจไม่ยื่นเอกสารต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตามที่ผู้ร้องต้องการ ส่วนการส่งเอกสารในกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบกำหนดหนึ่งปี ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ตามลำดับนั้น ปรากฏว่าได้มีการติดต่อระหว่างผู้ร้องและผู้ถูกร้องหลายครั้ง โดยฝ่ายผู้ร้องได้มีหนังสือถึงผู้ถูกร้องรวม ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือที่ ป.ป.ช. ๓๗๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือที่ ป.ป.ช. ๑๑๘๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือที่ ป.ป.ช. ๑๑๕๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒

ครั้งที่ ๔ ตามหนังสือที่ ป.ช. ๐๐๐๒.๑๐/๓๔๐๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ฝ่ายผู้ถูกร้องได้ติดต่อกับผู้ร้องดังนี้

๑. มีหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ตอบชี้แจงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามหนังสือที่ ป.ป.ช. ๓๗๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ในครั้งที่ ๑ ว่าได้จัดทำบัญชีทรัพย์สินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ตามหลักฐานการส่งลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นการยื่นยันการส่งครั้งแรก ตามที่มีปัญหาโต้แย้งกันและยังฟังเป็นยุติไม่ได้ว่ามีการส่งหรือไม่

๒. หลังจากนั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือตามระบุในครั้งที่สองแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ ว่าเอกสารที่ผู้ถูกร้องส่งไปให้ในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ อาจปะปนกับเอกสารอื่นทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ ขอให้จัดส่งไปให้ใหม่ แต่ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการตามหนังสือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว

๓. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ แจ้งเตือนไปให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารไปให้อีกครั้ง

๔. วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง แจ้งเตือนผู้ถูกร้องอีกครั้ง การแจ้งเตือนทั้งสองครั้งดังกล่าวนี้ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่อยู่ในประเทศไทยต้องหลบหนีเจ้าหน้าที่ไปอยู่ประเทศมาเลเซีย จนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ จึงได้มีหนังสือติดต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยส่งไปถึงสำนักงาน ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้มีมติว่าผู้ถูกร้องมีเจตนาจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ถูกร้องได้ให้การต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้ยื่นเอกสารต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องในกรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ส่วนกรณีตอนพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกร้องมีหนังสือมาขอแบบพิมพ์เพื่อกรอกรายการ สำหรับเอกสารที่ส่งมาครั้งแรกได้ถ่ายเอกสารไว้แต่หายไปในการส่งครั้งแรกทางฝ่ายผู้ถูกร้องมีแต่ใบลงทะเบียนเก็บไว้ ซึ่งเป็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการยื่นบัญชี ฯ หลังจากรับตำแหน่งครั้งแรกเท่านั้น ส่วนการยื่นบัญชี ฯ หลังวันพ้นตำแหน่งครั้งที่สอง ที่สาม ผู้ถูกร้องมิได้ยืนยันว่าได้ยื่นแล้วแต่ประการใด โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้มีหนังสือเตือนให้ผู้ถูกร้องยื่นไปยังผู้ร้องหลายครั้งแต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ยื่น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินรวม ๓ ครั้ง แม้ครั้งแรกจะมีข้อโต้แย้งระหว่างผู้ร้องกับผู้ถูกร้องว่าได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือไม่ ยังฟังเป็นยุติไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องไม่ยื่น แต่ในครั้งที่สอง ที่สาม ฟังเป็นยุติว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่น

เมื่อปัญหาว่าการยื่นบัญชี ฯ ครั้งแรก กรณีเข้ารับตำแหน่งยังมีข้อเท็จจริงที่ยังฟังเป็นยุติไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีดังกล่าวหรือไม่ จึงมีปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ ในครั้งที่สอง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปีภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ครั้งที่สาม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

ได้ความว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกร้องทราบเพื่อให้ดำเนินการให้ถูกต้องรวม ๔ ครั้ง ตามหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ตามลำดับ โดยได้แจ้งไว้ชัดเจนให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลเกี่ยวกับการไม่ยื่นบัญชี ฯ ทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งในหนังสือแจ้งเตือนครั้งที่สามและครั้งที่สี่ และผู้ถูกร้องได้ตอบชี้แจงหนังสือแจ้งเตือนครั้งที่หนึ่งว่า ได้จัดทำบัญชีดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจัดส่งทางไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ รวมทั้งได้ตอบชี้แจงหนังสือแจ้งเตือนครั้งที่สี่ ยืนยันว่าเคยทำหนังสือชี้แจงมาแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องของการยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง โดยไม่มีการกล่าวถึงการยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วครบหนึ่งปี ตามที่ผู้ร้องแจ้งเตือนให้ทราบและดำเนินการ แม้กระทั่งเมื่อผู้ถูกร้องทราบว่า ผู้ร้องมีมติเกี่ยวกับเรื่องของผู้ถูกร้องแล้ว ได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และประธานกรรมการตุลาการแห่งชาติ เพื่อขอให้ผู้ร้องพิจารณาทบทวนมติ ผู้ถูกร้องก็ยังคงยืนยันและกล่าวอ้างถึงเรื่องการยื่นบัญชี ฯ ของตนที่แล้วมา ซึ่งไม่ได้ความชัดถึงการยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจาก

ตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี ตามที่ผู้ร้องแจ้งเดือนให้ทราบแต่อย่างใด จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี ภายในเวลาที่ รัฐธรรมนูญกำหนดตามที่ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งเดือนให้ผู้ถูกร้องทราบ เพื่อให้ดำเนินการให้ถูกต้องและ ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว โดยผู้ถูกร้องสามารถดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดได้ เพราะผู้ถูกร้อง เคยยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างตลอดมา แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ดำเนินการให้ ถูกต้อง จึงถือได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายมะฮฺมุเซ็น มะสุยี ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ